

Klassificering och koder

Nr 32

2013-05-06

Kodningsanvisningar på webben

För att underlätta för dig som användare har vi (och ibland andra) utarbetat anvisningar som stöd vid kodning:

- Anvisningar för val av huvud- och bidiagnos
- Anvisningar för diagnosklassificering i öppenvård
- Klassifikation av sepsis, svår sepsis och septisk chock
- Kodning av infekterade sår
- Kodning av HIV (kommer under maj/juni)
- Diagnoskodning inom specialiserad smärtvård (anvisningar utarbetade av smärtläkarföreningen)
- Anvisningar för kodning av bruk och missbruk av alkohol (kommer under maj/juni)
- Anvisningar för kodning av bruk och missbruk av tobak (arbete pågår)
- KVÅ - Vilka koder skall kodas och registreras?

Ovanstående anvisningar hittas bland annat via webbsidan

www.socialstyrelsen.se/klassificeringochkoder/laddaner/aktuellaklassifikationer

Förutom ovan nämnda anvisningar finns även

- Baslista för KVÅ i psykiatrisk slutenvård
- Listan innehåller ett urval av åtgärder. Urvalet är gemensamt framtaget och förvalt av yrkesföreningarna för de vanligaste professionerna inom psykiatrisk vård. Baslistan omfattar de åtgärder i psykiatrisk slutenvård som, om de har förekommit, alltid ska rapporteras till patientregistret (PAR).
- Baslista för KVÅ i psykiatrisk öppenvård
- I detta dokument beskrivs en av de psykiatriska specialitetsföreningarna gemensamt framtagen och förvaltd baslista med ett urval av åtgärder som, om de har förekommit vid läkarbesök i psykiatrisk öppenvård, alltid ska rapporteras till patientregistret (PAR).

Baslistorna samt exempel på "KVÅ-lathundar" hittas via webbsidan

www.socialstyrelsen.se/klassificeringochkoder/atgardskoderkva/exempel-pa-lathundar.

Nya diagnoskoder från och med 1 januari 2014

Från årsskiftet tillkommer en hel del nya koder och det sker även en del textändringar för att förtydliga gällande koder. Här är ett *urval* av kommande ändringar:

- Under koden A69.1 "Andra Vincent-infektioner" tillkommer fördjupningskoder för Vincents angina och ulcererande gingivostomatit.
- Under koden J80.9 "Akut andningssviktsyndrom hos vuxen" skapas fördjupningskoder för lätt/måttlig/svår ARDS.

- Vissa ändringar införs inom reumatologiavsnittet (M-koder) i ICD-10-SE på förslag av Svensk förening för reumatologi. Förtydligande text och nya fördjupningskoder införs så att förfinad serologisk klassificering kan avspeglas (både RF- och ACPA-status). Erosiv reumatoid artrit kommer likaså att kunna kodas. Vidare införs förtydligande inklusionstexter om systemisk skleros. Fördjupningskoder avseende primärt och sekundärt Sjögrens syndrom tillkommer också.
- Under koderna O35 och O36 (Vård av blivande moder pga. ...) skapas nya fördjupningskoder för att kunna koda fosterskador.
- Texterna till fördjupningskoderna under O70.2 kommer att ändras/förtydligas för att bl.a. kunna följa de förlossningskador som rör interna sfinkterskador.
- Under koden U82.2 "Resistens på grund av betalaktamaser med utvidgat spektrum (ESBL)" tillkommer fördjupningskoder bl.a. för ESBL-CARBA.
- Nya fördjupningskoder för barn med uppgivenhetssyndrom (läs mer nedan) skapas under F32.3 och Z65.8.

Ny diagnoskod för barn med uppgivenhetssyndrom

Frågan om diagnos och klassificering av barn med uppgivenhetssyndrom (s.k. apatiska flyktingbarn) har diskuterats sedan 2005 utan att man kunnat komma fram till en gemensam lösning. En svårighet har varit att även specialisterna har haft olika uppfattning om hur tillståndet skall uppfattas och klassificeras. Flera olika psykiatriska diagnoser har ansetts kunna komma ifråga och Socialstyrelsen har rekommenderat att någon av dessa får användas och klassificeringen ske i enlighet därmed. Eftersom en bestämd diagnoskod har saknats har det varit svårt att från sjukvårdens statistiksystem få en enhetlig bild av förekomst och förlopp.

Frågan har nu aktualiserats på nytt i klassifikationsenheten och diskuterats med olika specialister. Samråd har skett med en expertgrupp som deltagit i utarbetande av en vägledning rörande barn med uppgivenhetssyndrom för personal inom socialtjänst och hälso- och sjukvård. Uppgivenhetssyndrom är den benämning man stannat för när det gäller dessa fall (har tidigare även kallats uppgivenhetssymtom). Det är av värde att tillståndet lyfts fram och synliggörs också i sjukdomsklassifikationen. Genom att en särskild diagnoskod tillskapas underlättas epidemiologiska studier av förekomsten och dess förändringar över tiden samt uppföljning av förlopp och behandling och annan klinisk forskning.

Som en pragmatisk lösning har man enats om att placera uppgivenhetssyndrom som en s.k. fördjupningskod under depressionsavsnittet i den svenska versionen av ICD-10. Dessutom tillskapas en tilläggskod som anger att det är fråga om problem som har samband med flyktingskap och asylsökande.

Följande två fördjupningskoder införs från och med 1 januari 2014:
 F32.3A Uppgivenhetssyndrom
 Z65.8A Problem som har samband med flyktingskap och asylsökande (tilläggskod)

De två koderna kan användas tillsammans, men den senare kan även användas som tilläggskod till annan psykiatrisk eller somatisk diagnos. Detta ger möjlighet för en mer flexibel användning och ses som en fördel med

hänsyn till de delade meningar som trots allt råder bland barnpsykiatriska specialister. För de allmänläkare och barnläkare som kommer i kontakt med de här fallen är det viktigt att enkelt finna en diagnoskod utan att behöva fördjupa sig i svåra differentialdiagnostiska resonemang.

Av klassifikationstekniska skäl kräver de nya koderna två kompletterande fördjupningskoder:

F32.3W Annan svår depressiv episod med psykotiska symtom

Z65.8W Andra specificerade problem som har samband med psykosociala förhållanden

Nya åtgärds-koder från och med 1 januari 2014

Från årsskiftet tillkommer en hel del nya koder och det sker även en del textändringar för att förtydliga gällande koder. Här är ett *urval* av kommande ändringar:

- Nya åtgärds-koder för läkemedelsgenomgång
  - För att man ska kunna följa upp Socialstyrelsens föreskrift SOSFS 2000:1 kommer vi att införa koder för enkel respektive fördjupad läkemedelsgenomgång samt för läkemedelsberättelse.
- Ny åtgärds-kod för renal denervation
  - Renal denervation är en relativt ny behandlingsmetod för svår terapiresistent hypertoni. Ingreppet innebär att man med perkutan transluminal teknik delvis förstör de autonoma nervgrenarna runt njurartärerna med radiofrekvensenergi.
- Ändring av (!)-tecknet som finns efter kodtexter
  - Vi har fått påstötningar om att (!)-tecknet efter KVÅ-kodtexten misstolkas/missförstås på en del håll. Vi lade till det tecknet för att uppmärksamma er användare om att det finns beskrivningstexter till koden som bör läsas för att lättare kunna välja rätt kod. Från årsskiftet ändras (!)-tecknet till (i) istället. Gement "i" står för "information".

Vad ska kodas och vem får ställa diagnos?

Vad som *ska* och *är* obligatoriskt att registrera styrs av lagen om uppgiftsskyldighet till patientregistret (PAR). Rapporteringsskyldigheten gäller slutna vård och öppen specialiserad vård. Mer information finns på [PAR:s webbsida](#). Utöver de obligatoriska uppgifterna kan huvudmannen bestämma *vad* och *om* något ytterligare ska registreras.

Rätten att ställa diagnos inom hälso- och sjukvårdens område är inte reglerad i någon författning. I allmänhet är det dock läkare eller tandläkare som gör det. I praktiken kan dock all sjukvårds- och tandvårdspersonal som har tillräcklig kunskap om en sjukdom, ett funktionshinder eller en skada, ställa diagnos inom ramen för sin yrkeskompetens. Mer om detta finns att läsa i dokumentet "[Vem får göra vad inom hälso- och sjukvården och tandvården](#)".

Problem i NordDRG

Problem i NordDRG 2013 finns nu på [Socialstyrelsens hemsida](#). I dokumentet (Versionsbeteckning = SWE2013CC-SOS-PR1) presenteras kända fel i grupperingslogiken för CC-versionen av NordDRG för år 2013. Från och med detta år finns ingen traditionell version. Inga av felen är tillräckligt allvarliga för att motivera ytterligare en ny version för år 2013 utan felen kommer att

rättas i nästa ordinarie uppdatering, dvs. i planeringsversion för 2014 som beräknas att finnas tillgänglig i juni 2013.

Nationella vikter för slutenvård/öppenvårdsgrupper, NordDRG CC-versionen 2013

Då det har ändrats i viktlistan är det viktigt att ni tar kontakt med era leverantörer för IT-systemen så att de kan uppdatera viktlistan. 2013-03-27: DRG T76O, Z50A, Z60C, Z60E och Z60N har fått vikter och ytterfallsuppgifter. Mer information finns på webbsidan om [DRG-vikter](#).

Rättelse 2013-05-08: Ovanstående DRG Z60C och Z60E är fel, rätt ska vara Z50C och Z50E.

PCSI-konferens 18-21 september 2013

Årets PCSI-konferens äger rum i Helsingfors, Finland den 18-21 september 2013. Teman för konferensen är:

- Primärvård
- Kostnadsberäkningar
- Struktur och Hälsa

[Mer information om konferensen](#).

[Mer information om PCSI](#) (Patient Classification Systems International).

Rekommendationer om användning av de svenska huvudklassifikationerna och Snomed CT inom vård och omsorg

Rapporten tar upp frågeställningar kring innehållsliga överlappningar och innehåller Socialstyrelsens generella rekommendationer om när nationella klassifikationer respektive Snomed CT bör användas. Rapporten rekommenderar att i första hand använda klassifikationskoder när man behöver lagra uppgifter om diagnoser, åtgärder eller funktionstillstånd i en strukturerad journal. För sådan information som inte täcks av klassifikationerna bör Snomed CT övervägas att användas. [Läs hela rapporten här](#).

Verksamhetsbeskrivning av socialtjänsten

Nyutkommen rapport: "[Verksamhetsbeskrivning av socialtjänsten - Underlag för avstämning mot den nationella informationsstrukturen och utveckling av det nationella fackspråket](#)"

Rapporten beskriver resultatet av den verksamhetsanalys som gjorts inom socialtjänstens område med fokus på process- och arbetsflödesmodeller och definierade fackspråkliga begrepp inom socialtjänsten.

Kunskapsguiden - ett stöd för dig som arbetar med hälsa, vård & omsorg

Kunskapsguiden är en nationell plattform som samlar befintlig och ny kunskap inom områdena evidensbaserad praktik, psykisk ohälsa och vård och omsorg om äldre. Guiden har som syfte att tillhandahålla bästa tillgängliga kunskap och stöd inom yrkesområdet. På Kunskapsguiden finns kvalitetsgranskad och pedagogisk information, kunskapsunderlag och information om kurser och utbildningar: www.kunskapsguiden.se

Björn Smedby belönas med språkpriset

Professor emeritus Björn Smedby, Uppsala, belönas med Bengt I Lindskogs språkpris 2013.

Björn Smedby är professor emeritus i hälso- och sjukvårdsforskning, läkare och expertrådgivare vid Socialstyrelsen, där han bland annat haft huvudansvar för den språkliga utformningen av den svenska sjukdoms-klassifikationen. Svenska Läkaresällskapet belönar honom med Bengt I Lindskogs pris för medicinsk språkvård på 20.000 kronor med motiveringen: "för sina kompetenta, engagerade och mångsidiga insatser för vården av det medicinska språket under mer än femtio år".

Björn Smedby har varit medlem av Svenska Läkaresällskapets kommitté för medicinsk språkvård sedan den bildades 1987 och har aktivt deltagit i utarbetandet av de riktlinjer och vägledningar som kommittén tagit fram. Priset delas ut på Läkaresällskapets Årshögtid, tisdagen den 29 oktober 2013.

Bengt I Lindskogs pris för medicinsk språkvård utdelas vartannat år till en person eller organisation som främjat den medicinska språkvården. Svenska Läkaresällskapets Nämnd beslutar om priset efter förslag från sin språkkommitté.

Eventuella frågor

Eventuella frågor om klassifikationer/klassificering/koder (t.ex. ICD-10-SE, KVÅ, ICF) skickas in via webbsidan www.socialstyrelsen.se/nationellehalsa/fraga-om-klassificering-koder. Om du i din adressbok fortfarande har kvar e-postadressen till "klassif" kan du ta bort den då vi inte besvarar frågor via den adressen längre.

Eventuella *DRG-frågor* skickas in via e-post till cpk@socialstyrelsen.se.

Sprid nyhetsbrevet och bli prenumerant

Vidarebefordra gärna det här nyhetsbrevet till dina kollegor så de inte missar viktig information. Anmälan som gratisprenumerant av nyhetsbrevet görs via webbsidan www.socialstyrelsen.se/nyhetsbrev/klassifikationer.

Detta mail skickades till ....
Klicka [här](#) om du inte vill ta emot fler utskick om Klassificering och koder